

- практикоприложна ориентация на подготовката - при акцентирание предимно върху определен приложен профил на статистически знания и умения;

- обхващане и на двата аспекта едновременно.

Тук може допълнително да се дискутира и въпросът реалистично ли е да се очаква, че тези два аспекта на качеството на образователния продукт могат да бъдат осигурени при сравнително ограничените възможности на бакалавърската степен. Изобщо дали обучението в бакалавърската степен цели осигуряването на:

- *обща подготовка* и основни знания, които да послужат за универсален фундамент при по-нататъшно развитие и усъвършенстване на абсолвента като статистически експерт независимо от сферата на неговата реализация, или

- *специализирана (профилирана) подготовка* с адекватно ниво на практическите знания и умения, формиращи конкретна квалификация на абсолвента като статистически експерт и повишаващи неговата конкурентоспособност на трудовия пазар.

Тук могат накратко да се очертаят някои възможни насоки за оптимизиране на обучението в случай на възприемане на изложената по-горе логика за формиране на "статистически профили".

Първо. Ако се възприеме подобен подход за усъвършенстване на обучението, ще е необходима радикална промяна на учебните програми по специалността, и по-точно на *подхода (или философията) за формиране* на един учебен план. Този план трябва да позволява профилиране на обучението след общоуниверситетския блок на базата на подходящи модули. Естествено, очертаването на определен кръг дисциплини, явяващи се фундамент за който и да е профил, е необходима предпоставка за последваща специализация и за практическата ориентация на подготовката в бакалавърската степен.

Второ. Актуалните тенденции за развитие на магистърската степен на обучение дават реалистична възможност за организиране на *магистърски програми* по определени (очертаните по-горе или други) профили по приложна статистика. Тук следва да се изхожда от позицията, че всяко лице с висше образование, желаещо да придобие посочената квалификация, трябва да получи възможност за обучение в подходяща магистърска програма. Известно е, че такава практика съществува в образователните системи на голяма част от развитите страни по света.

Трето. Както е известно, предстои постепенно реформиране на висшето образование в посока към въвеждането на европейски тип система за кредитни точки по отделните дисциплини. Това би осигурило реален шанс